

Kronika Nadbużańska

Demokratyczny tygodnik regionalny

Chełm — Hrubieszów — Włodawa

Elektrownia chełmska musi obniżyć cenę prądu!

Narzekania klientów chełmskiej elektrowni nie są bezpodstawne: cena prądu w Chełmie jest tak wysoka, jak rzadko gdzie, a bodajże nigdzie w Polsce.

Weźmy pod uwagę taryfę normalną (wpływy z taryf specjalnych, a więc dochodowej, medycznej, reklamowej, gospodarczej i silnikowej są stosunkowo małe), którą opłaca ogół odbiorców, korzystających ze światła. W Chełmie wynosi ona 1.02 gr. za 1 kilowatgodzinę, podczas gdy w innych miastach przedstawia się jak następuje:

Siedlce — 90 gr., Brześć — 85 gr., Zamość — 80 gr., Kalisz — 80 gr., Białystok — 80 gr., Lublin — 75 gr., Wilno — 75 gr., Gdynia — 70 gr., Bydgoszcz — 69 gr., Lwów — 63 gr., Toruń — 60 gr., Kraków — 60 gr., Grudziądz 60 gr., Poznań — 54 gr.

Podkreślić trzeba, że jest to taryfa maksymalna, od której udziela się rabatów.

Fakt, że z wyjątkiem prywatnej elektrowni białostockiej, pozostałe są przedsiębiorstwami komunalnymi, nie zmienia istoty rzeczy: koszt produkcji nie zależy od tego rodzaju ekologiczności, a wysokość płaconych podatków i innych świadczeń społecznych waha się w granicach b. nieznacznych i wynosi od 5 do 10 gr. od 1 kilowatgodziny.

Nie zmienia istoty rzeczy także fakt, że Chełm w stosunku do miast wyżej wymienionych (poza Siedlcami i Zamościem) jest miastem małym i bardzo słabo uprzemysłowionym: elektrownia chełmska jest na miarę potrzeb takiego jak Chełm miasta, a nikt nie zaprzeczy, że małemu przedsiębiorstwu łatwiej jest przystosować się

do obecnej koniunktury gospodarczej, niż większemu. Dowodem tego są elektrownie w Siedlcach i Zamościu, a więc ośrodkach jeszcze mniejszych i mniej uprzemysłowionych, a mimo to pobierających za światło 80 (Zamość) i 90 gr. (Siedlce). Elektrownia zaś większych miast, mimo spadku spożycia prądu, a tem samem wzrostu kosztów administracyjnych, mogą myśleć i myśleć o obniżeniu taryfy. Widać, że pozwala na to kalkulacja kosztów produkcji, która w elektrowni wileńskiej przedstawia się następująco:

	Światło	Sila	Oświetlenie ulic
Produkcja . . .	12,04	12,04	12,04
Administ. i rachuba	5,57	3,50	—
Sieć zewnętrzna .	1,97	—	—
Sieć wewnętrzna .	1,20	—	—
Fundusz odnow. .	23,72	—	—
Ogólna administ.	2,13	—	—
Remonty, wymiana żarówek ul. ośw.	7,40	—	5,40
Razem . . .	54,09	15,54	17,44

Jeżeli Magistrat wileński, przy olbrzymich odliczeniach na fundusz renowacyjny, zarabia na 1 kilowatgodzinie 27 i pół groszy, to jakże wygórowane muszą być zyski przedsiębiorców chełmskich?

Elektrownia chełmska musi odzyskać charakter przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, elektrownia chełmska musi obniżyć cenę prądu!

A. Ch.

Rozwój stosunków polsko-gdańskich.

Deklaracja komisarza Papée wobec prezydenta Rauschninga.

Komisarz generalny Rzplitej w Gdańsku złożył wczoraj Senatowi Wolnego Miasta dwie deklaracje, pozostające w związku z rozmowami, przeprowadzonymi niedawno w Warszawie między Marszałkiem Piłsudskim i ministrem J. Beckiem z jednej strony a prezydentem Senatu dr. Rauschningiem z drugiej. Marszałek Piłsudski polecił oświadczyć prezydentowi Senatowi, że uważa zasady w sprawie stosunków między Polską i Gdańskiem, ustalone przez prezydenta Senatu, za odpowiednie dla utworzenia drogi dla nowych, lepszych form stosunków polsko-gdańskich. Marszałek wyraził równocześnie życzenie, by stosunki te rozwijały się korzystnie w dalszym ciągu. Marszałek Piłsudski uważa za pożądane, by

przewodzona we wspólnym porozumieniu stopniowa likwidacja istniejących trudności umożliwiła normalizację i uproszczenie stosunków między Polską i Gdańskiem zgodnie z ogólną polityką gospodarczą — ideą jednolitości obszaru gospodarczego ku pożytkowi ludności.

Minister J. Beck polecił złożyć konkretne propozycje co do mających niebawem nastąpić rokowań polsko-gdańskich. Sprawa tych rokowań omawiana była, jak wiadomo, podczas ostatniego pobytu prezydenta Rauschninga w Warszawie. Propozycje te zmierzają do zlikwidowania kwestyj spornych w rokowaniach bezpośrednich, bez szukania decyzji organów Ligi Narodów. W szczególności niezbędnym jest podjęcie

Wobec wyznaczenia na dzień 20 i 21 stycznia r. b. pierwszego posiedzenia sądu arbitrażowego w sprawie elektrowni miejskiej — zapowiedziane przez komisarza rządowego p. Olgierza Gordziałkowskiego na dzień 21 stycznia sprawozdanie publiczne (w sali kin. „TON”) ze swej działalności zostaje odłożone na następną niedzielę (28 stycznia o godz. 12).

Na sprawozdanie to p. komisarz rządowy zaprasza wszystkich obywateli, interesujących się sprawami gospodarki miejskiej.

rokowań w sprawie obrotu artykułami żywnościowymi, umowy weterynaryjnej i t.p. Dalszy kompleks spraw będzie dotyczyć kwestyj politycznych, a przede wszystkim rozwoju kulturalnego i gospodarczego ludności polskiej

w Gdańsku. Wreszcie ostatnia grupa spraw obejmuje kwestje techniczne, jak pocztowe, kolejowe i t.p.

Podjęcie rokowań należy spodziewać się po zakończeniu sesji Rady Ligi Narodów.

Otwarcie Poradni Wychowawczo-Lekarskiej

dla młodzieży w Chełmie.

Z dniem 1-11-34 zostaje otwarta Poradnia Wychowawczo-Lekarska dla dzieci i młodocianych, założona przez Patronat Opieki nad Dziećmi wychowawczo i nerwowo zaniedbanymi, który jest sekcją Twa Opieki nad Matką i Dzieckiem.

Wzrastająca urbanizacja i zagęszczenie ośrodków życia przy wzrastającym bezrobociu, gorączkowa gonitwa za pracą, wstrząsy i kataklizmy rodzinne w związku z wielką wojną, alkoholizm i choroby, trawiące środowiska rodzinne, — to czynniki, sprzyjające rozstrojowi układu nerwowego szerokich warstw społecznych a będące najniekorzystniejszą glebą dla normalnego rozwoju psychicznego dorastającego człowieka.

Młodociana dusza dziecka jest kłasną fotograficzną, na której utrwała się każde przeżycie wczesnego dzieciństwa, zostawiając na niej niezatarte ślady. Złe warunki domowe, nieporozumienia pomiędzy dzieckiem a rodziną, dzieckiem a szkołą lub młodocianym a jego warsztatem pracy — wpływają na złe samopoczucie, zniechęcają dziecko do życia, zabierając mu radość życia i pracy, a przy wrodzonej skłonności do wykoślenia psychicznego mogą być zawiązką chorób psychicznych.

Ażeby móc przynieść istotny pożytek osobnikowi, usposobionemu do wykoślenia psychicznego, należy dostatecznie wcześnie rozpoznać nad nim opiekę przy pomocy metod higieny psychicznej, rozpoznając wcześnie jego skłonności psychiczne i kierując odpowiednio

dalszą jego linią życia i organizując dobór pracy na podstawie zdolności, właściwych każdemu osobnikowi, albowiem cała radość z pracy i cała jej wydajność zależy od należytego wyboru i przystosowania psychofizycznego robotnika do swej maszyny.

Te postulaty społeczne, które są zgodne z zasadami naukowej organizacji pracy, ma spełniać Poradnia Wychowawczo-Lekarska dla Młodzieży w Chełmie, której siedzibą będzie Ośrodek Zdrowia. Będzie to zatem placówka zapobiegawcza higieny psychicznej. Praca i wyniki tej pracy mogą być oparte tylko na wzajemnej współpracy rodziny, szkoły i warsztatu pracy młodocianego.

Przy Poradni istnieć będzie Koło Opiekunów, wyszkolonych pod względem wychowawczym, którzy będą przyjmować do swego domu dzieci lub młodocianych, w razie gdy rodzinne stosunki tych ostatnich są nieodpowiednie (patronage familial).

Poradnia czynna będzie raz w tygodniu (w każdy czwartek) od godz. 18 w Ośrodku Zdrowia (ul. Pierwszego Maja, 21).

Za Twa Opieki nad Matką i Dzieckiem
Dr. Jadwiga Młodowska
Dyrektorka Państw. Semin. Naucz. Żeńsk. w Chełmie

Za Patronat:
Dr. Helena Renata Katońska
prymariusz Szpitala Psychjatr. w Chełmie

Za Ośrodek Zdrowia
Dr. Marjan Parysiewicz
lekarz powiatowy

OD REDAKCJI.

Na czas urlopu redakcyjnego p. prof. Michała Kińczyka kierownictwo naczelne Redakcji „Kroniki Nadbużańskiej” spoczywać będzie do dnia 1 kwietnia r. b. w ręku p. insp. spkóln. Antoniego Pikulskiego — przy współudziale sekretarza Redakcji p. Wawrzyńca Berezeckiego.

Niniejszem zawiadamiam P. T. Szanowną Kliję, że z dniem 1 stycznia przeniosłem swój

ZAKŁAD KRAWIECKI

z ul. Trzeciego Maja 6, na ulicę Lubelską 34 (dom. apteki p. Papużyńskiego).
Polecam się nadal łaskawym względom Szanownej P. T. Kliji, pozostając z poważaniem SZ. BRUSTMAN.

Leon Szelażek
Skr. Chelmsk. Rady Pow.

Znaczenie samorządu terytorjalnego

w ustroju państwowym i gospodarczo-społecznym.

(ciąg dalszy)

Nasuwają się pytania, czyśmy
wnikli w możliwości płatnika i
czy jego stan samodzielnego brany
był pod uwagę?

Na pytanie to odpowiadają cy-
fry, wyciągnięte z budżetów po-
wiatowego i gminnych. Wydatko-
wano jak następuje:

BUDŻETY SAMORZĄDU POWIATOWEGO

ROK	WYDATKOWANO (w złotych)	Z tego na admi- nistrację (w złotych)	Zaciągnięte długi (w złotych)
1924	600.483	66.464	98.750
1925	687.148	73.044	126.125
1926	843.850	72.959	181.416
1927 (do 1-IV-28)	927.526	72.497	317.619
1928-29	1.587.253	108.592	355.200
1929-30	1.141.542	155.082	62.600
1930-31	997.597	112.136	72.500
1931-32	733.503	19.965	66.000
1932-33	518.710	68.501	25.000
1933-34 (preliminarz)	513.192	62.799	—

BUDŻETY GMINNE

ROK	Wykonano (w złotych)	Z tego na admi- nistrację (w złotych)	Na utrzymanie szkół (w złotych)	Na budowę szkół (w złotych)
1927 (do 1-VI-28)	814.932	245.899	158.368	—
1928-29	704.279	324.909	175.181	28.400
1929-30	1.214.055	325.356	209.903	437.635
1930-31	1.068.334	316.356	213.764	330.918
1931-32	760.567	291.774	214.467	110.186
1932-33	631.622	264.489	175.906	22.743
1933-34 (preliminarz)	579.739	224.240	160.257	22.500

(c. d. n.)

Jak działa Towarzystwo Opieki nad Dzieckiem.

Dotychczasowy zarząd rozpoczął swoją działalność 17 grudnia 1931 r. Skład był następujący: przewodnicząca p. Baglińska, wiceprzewodnicząca p. dr. Młodowska, skarbniczka p. dr. Wilenkowa, sekretarka p. Dzilewska. Członkami zarządu byli p. Garszyński, p. Rymaszewski, p. Zajdlerow, p. Krupecki. Po wyjeździe p. Baglińskiej przewodnictwo objęła p. dr. Młodowska, po wyjeździe p. Rymaszewskiej zarząd dookołował p. pułk. Ładziński.

Nowy zarząd otrzymał na pierwszym swym posiedzeniu dar w sumie 200 zł. na potrzeby opieki nad dzieckiem od zlikwidowanej kobiecej organizacji pod nazwą Liga Kobiet— Oddział w Chelmie.

Pierwszą czynnością zarządu było organizowanie tanich i kilkunastu bezpłatnych obiadów dla młodzieży szkół średnich w Chelmie. W porozumieniu z Z. P. O. K.

mleczarnia wydała 1677 obiadów dla młodzieży Szkoły Handlowej, Państw. Semin. Żeńsk. i Męsk. oraz 2 obiady bezpłatne dla uczniów Gimnazjum Państw. W marcu potrzeby wydawano i doraźne obiady dla młodzieży.

W zimie 1932 r. Two Op. n. Dz. dożywiało 17 dzieci w Szkole Specjalnej, asygnując na ten cel 25 zł. miesięcznie na przeciąg 5 miesięcy oraz w Szkole im. Staszica, dla której zakupywało masła przez 4 miesiące na sumę 20 zł. miesięcznie dla 60 dzieci.

Two Op. n. Dz. otoczyło opieką następujące dzieci. Myśliński: bezpłatny obiad, poza tem otrzymał obuwie i został wysłany na letni obóz harcerski przy Państw. Sem. Męsk.

14-letnia Biedrzycka (epileptyczka): oddana na dwutygodniową

obserwację do szpitala miejskiego 5-letnia Szarówna, sierota przy chorej babce: zaopatrzona w odzież i umieszczona w Ochronce T-wa Dobrocza, z tem, że T-wa Op. n. Dz. nadal ją będzie ubierała (babce utworzono w pobliskim sklepie kredyt na 12 zł. na przeciąg miesiąca — aż do wyzdrowienia).

Otworzono kredyt w sklepie spożywczym na Pilichenkach dla 2-letniej i 7-letniej chorych i głodnych Ciechanówien w sumie 15 zł. miesięcznie na przeciąg 4 zimowych miesięcy (ponadto obdarzone je ciepłą odzieżą).

Zaopiekowano się bezdomną i bezradną wdową z 9-miesięcznym dzieckiem (Szymczakiewiczowa) dając jej możliwość życia i zarobkowania, oraz chłopcami Zaleskim i Walesem.

Ofiarowaną odzież po przerobieniu rozdano w szkołach powiatowych 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, uczennicom szkoły ćwiczeń przy Państw. Sem. Żeńsk., dzieciom z Przedszkola Z.P.O.K. Bielisnę i odzież dla małych dzieci odesłano do Ochronki T-wa Dobrocza.

Rozdano od dnia 11-XII-31 do 1-IX-33 — 122 par obuwia (w roku 1932 — 90 par, w roku 1933 — 32 pary).

Ponadto wydano: butelków używanych 6 par, pończoch i skarpet nowych 82 par, pończoch i skarpet używanych 17 par, sukienek nowych uszytych 5 sztuk, sukienek używanych 22 szt.,

ubranek nowych uszytych 7 par, ubranek przerobionych 4 par, bielizny wszelkiej 26 szt., palt chłopskich i dziewczęcych 9 szt., sweterków 7 szt., sukien damskich 4 szt., szalików 3 szt., czapczek 10 szt., kaloszy i śniegowców 8 szt., zeszytów 19 szt.

Oiarodawczyniami były w największej mierze W.W.P.P. Ładziński, Danowska, Koreszakowska, Garszyńska, Dzilewska, Żurawska, Prostowska, Hagłówna, Hejmanówna (dwa razy materiał w sutuce), Kruśewska, Kurmanowa, Łoniewska, Młodowska, Suchoniowa, Wilenkowa, Czerw. Krzyż Młody przy Państw. Sem. Żeńsk., 4 klasa szkoły ćwiczeń przy Państw. Sem. Żeńsk.

Obdarzeni zostali uczniowie ze szkół 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, Ochronka T-wa Dobrocza (Szarówna), Zaleski, Ciechanówny, Szymczakowski, Waleś, uczennice ze szkoły ćwiczeń przy Państw. Sem. Żeńsk., Przedszkole Z.P.O.K.

Two Op. n. Dz. stała subsydjonuje miejscową Szkołę Specjalną, asygnując na pomoce szkolne 20 zł. miesięcznie.

(dokończ, nast.)

Teatr Polski im. J. Słowackiego w Łucku

wystawi 22 stycznia w „Corsie”
sztukę M. Fijałkowskiego

„GORĄCA KREW”

Z życia towarzyskiego „Lutni”.

1. Wieczór taneczny z atrakcjami.

W dniu 6 stycznia T-wa Spiew. „Lutnia” urządziło w lokalu Polsk. Klubu Społ. wieczór taneczny z atrakcjami. Zabawa zgromadziła liczne grono sympatyków T-wa. Organizatorzy urozmaiciли zabawę atrakcjami śpiewaczemi. Chór męski „Lutni” przy współudziale doskonałej orkiestry jazzowej z „Oazy” wykonał kilka utworów tanecznych. Chór mieszany odśpiewał melodyjnego walca straussowskiego „Kobietę, wino, śpiew”. Atrakcje zyskały duże uznanie u tańczących — i były bisowane. Niespodzianką były kotyljony, pomysływo wykonane przez członkinię T-wa. Wesoły i swobodny nastrój panował do końca zabawy. Ilość tańczących nie zmniejszała się. Impreza pozostała jak najlepsze wrażenie.

2. Oplatek.

W sobotę 13 stycznia zarząd „Lutni” zorganizował w lokalu na Górze tradycyjny Oplatek. Udział wzięli członkowie T-wa i ich rodziny oraz nieliczne grono zaproszonych gości-sympatyków. Uroczystość saszycyli swą obecnością p. sekretarz Sterostwa Hipolit Ulejczyk i p. sekretarz Magistratu Cyprjan Odońkiewicz (jako reprezentanci Feder. P. Z. O. O.), p. por. Zygfryd Sieben, p. Aleksander Kubicki i p. dyr. Bonawentura Matuszewski.

Prezes T-wa p. Leon Fiumel powitał w krótkich słowach gości, poczem dłuższe przemówienie wygłosił ks. prob. J. Jakubiak, podkreślając pacyfistyczny charakter tradycyjnej uroczystości Oplatki oraz działalność kulturalno-oświatową „Lutni”, która potrafiła sobie zyskać wiele sympatii wśród chelmskiego społeczeństwa. Następnie złożył na ręce prezesa T-wa życzenia dalszego rozwoju i jako członek honorowy „Lutni” zainicjował uroczystość dzielenia się oplatkiem.

Na początku biesiady p. L. Fiumel podkreślił znaczenie uroczystości, która daje możliwość wzajemnego zbliżenia się członków i zapomnienia o wzajemnych urazach i żalach. Wspomniawszy o dawnych członkach T-wa, którzy do chwili obecnej nie zerwali kontaktu z organizacją, dając dowody prawdziwego przywiązania, poprosił zebranych uczcić przez powstanie pamięć nieodżałowanego długoletniego członka, sekretarza i wiceprezesa T-wa 6, p. Stanisława Mućka. Scharakteryzowawszy wysiłki T-wa, zmierzające do podniesienia artystycznego poziomu zespołu, skonstatował pozytywny wynik pięcioletniej działalności, mającej na celu kultywowanie pieśni polskiej. Na zakończenie w imieniu zarządu i członków podziękował sympatykom za życzliwość i dowody uznania.

Po krótkich przemówieniach p. por. Z. Siebena, p. sekr. H. Ulejczyka i p. sekr. C. Odońkiewicza, w których mówcy wyrażali się z uznaniem dla pracy zespołu i jego dyrygenta p. Franciszka Suchonię, wskazując na szlachetny wpływ pieśni na kształtowanie się duszy i charakteru człowieka, uroczystość w miłym nastroju zakończono zabawą taneczną.

Jedyna spokojna i zaciężna
kawiarenka w Chelmie—to

S
I
M

— Wyborne obiady —
Amatorska kawa
Codziennie świeże ciastka
Gabinet myśliwski
— Piętnaście gazet —

Powtórne skazanie b. sędziego Feldmana.

Swego czasu w Chelmie rozszedła się wieść o aresztowaniu b. sędziego grodzkiego Feldmana, który w związku z wykonywaniem swego zawodu popełnił liczne nadużycia, przywłaszczając pieniądze sądowe. Za nadużycia te Feldman został skazany przez Sąd Okręgowy na pięć lat więzienia.

W jakiś czas później, po osadzeniu Feldmana w więzieniu na mocy powyższego wyroku, wyszły na jaw nowe nadużycia. Okazało się, że Feldman, przyjął w trzech sprawach karnych, prowadzonych przez

niego, kaucje od oskarżonych, które wziął dla siebie, zaś w aktach sądowych odnotował, iż oskarżeni pozostali na wolności pod dozorem policji. Ponadto przywłaszczył sumę około 1000 złotych, wpłaconą na jego ręce jako zwrot przywłaszczonej sumy przez oskarżonego niejakiego Clube.

W tych dniach Feldman za nadużycia te stanął przed Sądem Okręgowym w Lublinie, który po rozpoznaniu sprawy i wysłuchaniu stron a zażądał defraudanta na 5 lat więzienia.

Zabawa taneczna na T-wa Przeciwwgrzłiczce.

Two Przeciwwgrzłiczce w Chelmie urządza w dniu 20 stycznia (w salonach Polsk. Klubu Społ.) zabawę taneczną pod hasłem: „Szukasz szczęścia, wstąp na chwilę”.

Rolę gospodyń i gospodarzy zabawy objęło 43 osób.

Niespodzianki, konkurs tańców i strojów (nagrody), kotyjon i inne.

Przygrywać będzie lubelski zespół jazzowy.

Wstęp 1 zł. 99 gr. solśle za zaproszeniami. Stroje wisytowe.

„Kurier Poranny” — oficjalnym organem BBWR na terenie woj. lub.

Sekretariat Rady Pow. BBWR w Chelmie komunikuje o podanej przez Lubelski Sekretariat Wojewódzki BBWR w Lublinie (ul. Złota 2, m. 4.) wiadomości — wszystkim komórkom organizacyjnym i działaczom, jak również organizacjom, instytucjom, stowarzyszeniom i związkom prorożadowym, — iż począwszy od stycznia r.b. oficjalnym organem BBWR na terenie województwa lubelskiego jest „Kurier Poranny”. Wszelkie przeto materiały, przeznaczone dla Redakcji „Kurjera Porannego”, należy skierowywać nie bezpośrednio do wspomnianego dziennika, lecz do Sekret. Wojew. celem segregacji i ustalenia kolejności, w jakiej mają się te materiały ukazywać.

Nr. 5 „Kameny”.

W połowie stycznia ukazał się Nr 5 chelmskiej „Kameny” (tym razem w okładce niebieskiej, z pięknie wykonaną wkładką linorytową Z. Waśniewskiego „Moja ulica”).

Nr 5 zawiera następującą treść: „Synowie ziemi” Stanisława Czernika, dokończenie „Nocy lubelskiej” Józefa Łobodowskiego, „Sześćdziesiąt stopni” Zenona Waśniewskiego i „Świty” Czesława Miłosza. Dalej idą dwa wiersze młodych poetów chelmskich: „Miało w nocy” Wacława Iwanika i „Mowa” Wacława Mrozowskiego.

W Nr 5 znajduje się kolumna poezji serbo-łużyckiej: „Nie poddawaj się” „Jana Skali i „Pleśń wolności” Józefa Nowaka oraz „Poezja serbo-łużycka” Ludomira Rubacha.

Z poezji rosyjskiej znajduje się w Nr 5 prześliczny „Ogród słowiczy” Aleksandra Błoka (w wysokowartościowym przekładzie K.A. Jaworskiego).

Numer zakończony jest „Kroniką słowiańską”, „Notami” i działem miejscowym „Pro urbe sua”, poza tem recenzją i wynurzeniami pod adresem miejscowej inteligencji, z którą kierownicy „Kameny” zamieszkują „przypadkiem” w jednym mieście.

Na samym końcu jest „trochę o kurtuazji”, gdzie „Kamena” przemawia do pewnych wielkich pism literackich na temat „literackiego savoir-vivre'u”, uważając widocznie, że grube pisma nie mają większych smartwiesi, jak tylko czujnie pilnować, czy gdzie nie wyszedł jak początkujący miesięcznik, aby natychmiast o nim pisać i wysłać egzemplarze zamienne.

Czasem trudno z tym „savoir-vivre'em” podążyć, w szczególności, kiedy w redakcjach czekają kolejki całe stopy prowincjonalnych „savoir-vivre'ów”.

„Rzeczywiście” W. Mrozowskiego.

Wyszedł z druku drugi tomik poezji młodocianego poety chelmskiego Wacława Mrozowskiego p.t. „RZECZYWIŚCIE”.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Radjoodbiorniki i części składowe oraz artykuły fotograficzne i elektryczne

po najniższych cenach poleca:

ELEKTRO-FOTO-RADJO

J. Graupen

Chelme, ul. Lubelska 37.

Trzecie nowe czasopismo polskie w Chelmie.

Wkrótce ma ukazać się w Chelmie pierwszy numer miesięcznika regionalnego „Pamiętnik Chelmski”. Czasopismo, o charakterze naukowo-społecznym, ma być prowadzone przez grupę nauczycieli tujejszych szkół średnich. Będzie to zatem trzecie pismo po „Kronice Nadbużańskiej” i „Kamenie” w Chelmie.

Repertuar „Tonu” i „Corsa”.

„TON”. Wyświetla się „Wiktoria i jej huzar”. Epopeja miłosna z czasów wojny światowej. Dzieło kompozytora Pawła Abrahama. Reżyserja Ryszarda Osvalda. Grają Iwan Petrowicz, Ernest Verebes, Greta Thelmer i Friedel Szuster. Akcja rozgrywa się w Węgrzech, Rosji carskiej, Japonji i Rosji sowieckiej.

Zaszedł z ekranu doskonały „Mąż z urojenia” (John Boles, tenor z „Marsyljanki”).

Wkrótce „Dzika dziewczyna” z Clara Bow.

„CORSO”. Następnym filmem — „Wszystko dla dziewczyny” z Harry Peelem.

Wyświetla się „Na strunach miłości” (Marcela Albani i Alfons Fryland).

Zaszedł z ekranu „Cohn i Kelly w Szkocji” (George Sidney i Charle Murray).

Likwidacja 56-letniej chelmskiej firmy.

Skład futer, kapeluszy i czapek Hermana Szajna — firma istniejąca w Chelmie 56 lat — została ostatecznie zlikwidowana.

Na kim leży obowiązek oczyszczenia ze śniegu chodnika, prowadzącego na Dyrekcję?

Alejska, łącząca tylną część Górki z Dyrekcją, jest swego rodzaju bezpieczną drogą; niewiadomo, kto ma dbać o oczyszczenie jej z zawałów śnieżnych — miasto czy Dyrekcja. Narazie z musu robi to Dyrekcja, ale przecież korzysta z niej i miasto. A jest przy tem roboty niemało: dobre ćwierć kilometra dość szerokiej uliczki.

Czy nie wypadałoby powinność tę podzielić pomiędzy obydwie korzystające strony?

Praca społeczno-oświatowa w gm. Staw.

22-XII-33 odbył się w Ochoży wiecór choinkowy dla dziatwy szkolnej. Drzewko łaskawie ofiarowała p. Janina Lechnicka z Kamiennej Góry. Program wypełniły kolędy i

Z powodu wyjazdu sprzedaje się tani pokój stołowy, otomana oraz inne meble i sprzęty domowe.

Nowe Miasto, ul. Słowackiego 2, m. 1.

Z CHEŁMA i POWIATU

Urlop zdrowotny p. starosty E. Woronowicza.

Ze względu na stan zdrowia p. star. pow. E. Woronowicz wyjeżdża z dnem 20 stycznia na miesięczny (powtórny) urlop zdrowotny.

Zebranie inform. organiz. Funduszu Obrony Morskiej.

Liga Morska i Kolonjalna w dążeniu do realnej pracy, mającej za zadanie ochronę polskich dróg morskich, przystępuje w całej Polsce do organizacji Funduszu Obrony Morskiej, łącząc tę akcję z 14-tą rocznicą objęcia morza przez Państwo w dniu 10 lutego r.b.

W zrozumieniu doniosłości tej idei Oddział Powiatowy L. M. i K. w Chelmie wyłonił osobną sekcję Funduszu Obrony Morskiej i postanowił wspólnie z nią zwołać zebranie informacyjno-organizacyjne przedstawicieli wszystkich warstw społeczeństwa w poniedziałek dnia 22 b.m. o godz. 19 w sali Polsk. Klubu Społ.

Zjazd delegatów Kół T-wa Pop. Bud. Publ. Szkół Powsz.

Delegat okręgowy T-wa Pop. Bud. Publ. Szkół Powsz. p. insp. szk. A. Pikulski zawiadamia zarządy Kół T-wa, iż w dniu 23-1-34 o godz. 11 w pierwszym terminie i o godz. 12 w drugim terminie odbędzie się w sali 7-klasowej Szkoły Powzecznej im. Tadeusza Kościuszki (Nr. 1) w Chelmie (ul. Szwoleżerów na Dyrekcji) zjazd delegatów Kół T-wa P.B.P.S.P. obwodu szkolnego chelmskiego.

Porządek dzienny następujący: 1) powitanie delegatów, 2) wybór prezydium zjazdu, 4) sprawozdanie delegatów Kół, 5) wybór zarządu obwodowego T-wa P. B. P. S. P., 5) wolne wnioski.

Ze względu na ważność obrad obecność każdego delegata konieczna. W zjeździe weźmie udział delegat zarządu głównego T-wa P.B.P.S.P. Zebranie w drugim terminie bez względu na ilość członków ważne.

Zebranie organizacyjne Pow. Zw. b. wychowanków szkół. gosp. wiejsk.

Komisja organizacyjna w osobach p. Jana Józika, przewodniczącego zarządu Związku b. Okszołaków, oraz dyrektora Szkoły Rolniczej w Okszowie p. Kazimierza Odynieckiego zaprasza wszystkich byłych wychowanków i wychowanki niższych, średnich i wyższych szkół rolniczych i ogrodniczych, zamieszkujących w pow. chelmskim, na zebranie organizacyjne Powiatowego Związku b. wychowanków i wychowanek szkół gospodarstwa wiejskiego. Zebranie odbędzie się w niedzielę 4 lutego w Szkole Rolniczej w Okszowie.

Porządek dnia następujący: po mszy św. o godz. 8 w kościele parafialnym i zapisaniu się (gods. 9-11) na listę obecności w Szkole Rolniczej, nastąpi o godz. 11 otwarcie obrad (dyrektor Szkoły p. K. Odyniecki). Dalej nastąpi: powołanie prezydium zebrania, przyjęcie porządku dziennego, przemówienia powitalne, przyjęcie statutu Pow. Zw. b. wychowanków oraz zapisy na członków Związku.

Po 15-minutowej przerwie nastąpią: wybory władz Związku (zarządu i kom. rewizyjnej), ustalenie wysokości wpisowego i składek członk., ramowy plan pracy Związku na rok 1934, wkońcu referat z zakresu rolnictwa.

Tegoż dnia o godz. 9 rano odbędzie się tam zebranie Związku Okszołaków. Ważne bez względu na ilość obecnych.

Wychowanków szkół rolniczych jest na terenie powiatu parę setek, rozproszonych i często nic o sobie nie wiedzących. B. ważnym przeto jest wspólne zebranie się celem omówienia potrzeb własnych i rolnictwa w powiecie oraz ustalenia wytycznych dalszej już zorganizowanej pracy.

Bal Związku Strzeleckiego.

W sobotę 3 lutego odbędzie się w salonach Polsk. Klubu Społ. wielki bal Zw. Strzel. Protektorat nad balem objął p. płk. Kreissowa i p. star. E. Woronowicz. Do komitetu honorowego balu należą: p. Woronowiczowa, p. Dąbkowa, p. Biegańska, p. Illukiewiczowa, p. Dubińska, p. Zajczkowska, p. Dziedzicka, p. Pikulska, p. Szumańska, p. Wł. Plinkiewiczowa, p. Zielińska, p. W. Dąbrowska, p. płk. Kreiss, p. kom. Gordziakowski, p. J. Budny, p. dr. ppłk. Biegański, p. star. Illukiewicz, p. prok. Prokopowicz, p. prof. Kłz zyk, p. nacz. Dziedzicki, p. dr. Kulassa, p. kom. Pawłowski, p. dr. Furman, p. mec. Zieliński, p. dyr. Dąbrowski.

Do komitetu wykonawczego należy 47 osób.

Balsam do włosów ze Stoniem, nie zwłocznie usuwający łupież i wypadanie włosów.

„Delektar” ze Stoniem, używany do lekkiego masażu po goleniu. Używany pod puder dla pań, chroni od opierzchnienia udelikatnia cerę twarzy i nawet najbardziej zaniedbanym rękoma pań pracujących po kilku wtarcjach przywraca piękność i elastyczność skóry. Zastosowany po goleniu pod gwarancją likwiduje następstwa zadrażnień brzytwą i nie dopuszcza do tworzenia się pryszczów i kostek.

„Delektar” jest środkiem roślinnym i działa nadzwyczaj odżywczo na skórę i mięśnie ciała.

Krem „Jagoda” — niezastąpiony środek od piegów, nadmiernej opalenizny i zmarszczek.

Mydło „Jagoda” nadaje się do każdej cery.

dekłamacje dzieci. Brak funduszu nie pozwolił na podarunki dla dzieci, która mimo silnego mrozu zebrały się b. licznie. W społeczności wiejskiej nie ma jeszcze dla tych spraw zrozumienia. Jest nadzieja, że nowo wybrane Rady Gromadzkie włączą do programów swojej działalności zaniechaną dziś na wsi sprawę opieki na dzieckiem.

14 i 15 r. p. por. Stefan Godziszewski wygłosił w lokalu Urzędu Gminnego odczyt p. t. „Gazy trujące i skutki nowoczesnej wojny”. Obecni wyrazili zgodę stworzenia Gmin. Koła L.O.P.P. i gremjalnie zapisali się na członków (rzeczywistych 27, wspierających 18), przy czym został wybrany zarząd.

W. Sz.

Wozesny przednówek

P. Władysław Saksowski z Maziarz gm. Zmudz pisze nam w swej korespondencji p. p. Franciszku Krukowi, prez. se. talat. Koła Stronnictwa Ludow. go (13 członków na 40 kolonistów) ujemnie szkolącym swych partyjnych adherentów — młodych kolonistów, którzy na wykłady jego o racjonalnem prowadzeniu gospodarstw rolnych nie przychodzą z pustymi rękami. Jako przykład podaje kolonistę Grzegorza Wiśnickiego, którego o mało nie spotkał przedwczesny przednówek.

Z Hrubieszowa.

Poświęcenie szkoły w Uchaniach

W Uchaniach odbyła się w tych dniach uroczystość poświęcenia nowowyprowadzonej szkoły powszechnej.

Uroczystość, w której wzięli udział przedstawiciele władz, wojska, szkolnictwa, organizacji społecznych, Rad Gminnych oraz kilkaset dzieci szkolnych i zgórą tysiąc mieszkańców z całej okolicy, rozpoczęła się odprawieniem nabożeństwa w kościele parafialnym. Nabożeństwo odprawił ks. Józwiak, który wygłosił następnie okolicznościowe przemówienie. Po nabożeństwie przedstawiciele władz i społeczeństwa oraz liczne tłumy publiczności udali się do nowowyprowadzonej szkoły, której poświęcenia dokonał także ks. Józwiak. Następnie wygłoszono szereg przemówień (m. inn. p. starosta Marek i ks. prałat Juściński). Uroczystość zakończyła się odśpiewaniem przez dzieci szkolne pieśni narodowych i okolicznościowych.

Wybory do Rady Towarzystwa Staszczowskiego

W dniu 15 stycznia odbyły się w siedzibie Towarzystwa w Dziekanowie wybory uzupełniające do Rady Towarzystwa. Wybory odbyły się pod przewodnictwem prezesa T-wa p. Stanisława Czekanowskiego i przy współudziale przedstawicieli Min. Roln. i Ref. Roln. oraz przedstawicieli Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie. Wybrani zostali: z Hrubieszowa p. Józef Krukowski, z Dziekanowa — p. Fedofczuk i z Czerniczyzna — p. Grzegorz Pilipczuk. Wybory podlegają jeszcze zatwierdzeniu Urzędu Woj.

Starosta dr. Łach uległ karambolowi samochodowemu

Przybyły do Krynicy na powitanie Marszałka Piłsudskiego wojewoda krakowski dr. Kwaśniewski

uległ wraz ze starostą nowosądeckim dr. M. Łachem (dawnym starostą hrubieszowskim) wypadkowi samochodowemu.

Samochód, którym wymienieni wracali, zahamowany nagle przez kierowcę przy mijaniu chłopskiej furmanki, zarzucił na śliskiej drodze (pod wiatr Frycową) i wpadł na przydrożne drzewo. W wyniku karambolu zarówno wojew. Kwaśniewski, jak i starosta Łach odnieśli bolesne potłuczenia i poranienia twarzy odłamkami szkła, auto zaś uległo poważnemu uszkodzeniu, tak że dopiero wezwana z Nowego Sącza dorożka odwoziła tam obu celem opatrunku.

Spłoszone konie zabiły dziewczynkę

Teodor Semczuk z Kobiła pozostawił wieczorem w czasie pojenia parę koni bez opieki przy studni. Akurat przechodziła tamtędy gromadka dzieci z gwiżdżąc. Na widok kolorowego światła konie spłoszyły się i wpadły na przechodzącą 7 letnią Olę Antoniak. Dziewczyna, padając, doznała pęknięcia podstawy czaszki i po 3 godzinach zmarła.

Podpalił własne zabudowania

W nocy z 10 na 11 stycznia wybuchł pożar w zabudowaniach Ignacego Zernika (wieś Tucząpy). Spalił się dom mieszkalny, obora, stajnia i stodoła. Straty poszkodowany oblicza 2.270 zł. Zabudowania były ubezpieczone na sumę 1920 zł. Sledztwo wskazuje, iż przyczyną pożaru było umyślne podpalenie przez właściciela w celu uzyskania stawki asekuracyjnej.

Z Włodawy.

Wystawa książki w Wisznicach

Z inicjatywy szkoły w Wisznicach zorganizowana została w sali szkolnej Wystawa Książki. W ślicznie udekorowanej sali można było obejrzeć szereg ciekawych książek i czasopism z różnych epok i dziedzin.

Książek na wystawę dostarczyło miejscowe społeczeństwo. Wystawę, otwartą w ciągu całego dnia, zwiedziło około 500 osób. Otwarcia wystawy dokonał p. mgr. Pankowski. Wystawa miała b. wielkie znaczenie propagandowe.

Zemsta brata.

We wsi Ostrówek Kołaczkowski zamieszkiwała słynna z urody szesnastoletnia dziewczyna Lisówna, której ciągle oświadczał swą miłość 18-letni Marcin Hulbaj, również z Ostrówka.

W tych dniach Hulbaj, spotkawszy dziewczynę samą w polu, dokonał na niej gwałtu. Dowiedziawszy się o tem brat jej 18-letni Antoni Lis, i postanowił się zemścić. Udał się do Hulbaj, i spotkawszy go na drodze, oddał do niego kilka strzałów z rewolweru, kładąc go trupem na miejscu.

Sprostowanie

W № 31 „Kron. Nadb.” w notatce p. t. „Klub Podoficerów w Parczewie” mylnie zostało wydrukowane nazwisko prezesa Zarządu Koła w Parczewie Ogólnego Związku Podof. Rez. R. P. p. Pawła Siwczuka (Liwczyk — zamiast Siwczuk).

Z kraju i ze świata.

Obrady komisji konstytucyjnej.

W dniu 11 stycznia rozpoczęła się w sejmowej komisji konstytucyjnej dyskusja nad referatem generalnego sprawozdawcy p. wice-marszałka Cara w sprawie wniosku o rewizję konstytucji. Do komisji konstytucyjnej wszedł w charakterze jej członka prezes B.B.W.R. pos. Walery Ślawek. Negatywne stanowisko w stosunku do rewizji konstytucji zajęli pos. Róg (Str. Ludowe), pos. Czapiński (P.P.S.), pos. Bitner (Ch. D.) i pos. Jankowski (N.P.R.). Następnie kolejno wygłosili przemówienia posłowie: Paschal-ski, Ślawek, Miedziński i przewodniczący komisji Makowski, wszyscy z klubu B.B.W.R.

Stało się tak, jak stać się musiało. Przebudowa ustroju i zmiana konstytucji będzie wyłącznie dziełem obozu, który najuczciwiej niósł sztandar idei niepodległościowej, a obecnie dzwiga na swych barkach odpowiedzialność za losy Państwa.

Sprawy gdańskie.

Wysoki Komisarz Ligi Narodów Rosting, którego mandat upływa w dniu 15 stycznia, opuścił w dniu 13 stycznia swoje stanowisko gdańskie i udaje się do Genewy celem objęcia stanowiska szefa sekcji mniejszości narodowej w Sekretariacie Generalnym Ligi Narodów. W ciągu 15 miesięcy urzędowania p. Rostinga w Gdańsku z 40 spornych kwestyj polsko-gdańskich, które w chwili objęcia przezeń gdańskiej placówki znajdowały się w biurze Wysokiego Komisarza, załatwiono 22, bądź w drodze

czyli Komisarza Ligi, bądź w drodze bezpośredniego porozumienia się stron. Pozostałych 18 spraw znajduje się na warstacie pracy Komitetu Rzeczoznawców Ligi Narodów lub na stole obrad polsko-gdańskich.

Wyjaśnienie.

W związku z artykułem swym p. t. „Konieczności rozwojowe Chełma”, omawiającym m. inn. konieczność utworzenia w Chełmie Międzykomunalnego Szpitala Powszechnego dla czterech sąsiednich powiatów, autor artykułu p. kom. rząd. O. Gordziakowski przesyła Redakcji następujące wyjaśnienie.

Używając wyrażenia brak odpowiedniego chirurga, miałem na myśli te okoliczne powiaty, które transportują chorych przeważnie do Lublina. Jeśli chodzi o dział chirurgiczny Szpitala św. Mikołaja, to mimo braku należytego pomieszczenia i utensyliów stoi on na wysokim poziomie dzięki wybitnemu chirurgowi p. mjr. dr. Korczakowskiemu, który cieszy się wielkim uznaniem ludności Chełma.

Byłoby dla miasta wielkim sukcesem, gdybyśmy pozyskali p. dr. Korczakowskiego na stanowisko naczelnego chirurga w projektowanym Międzykomunalnym Szpitalu Powszechnym.

Władysław Krzyszcuk, zam. w Hrubieszowie, ul. Żeromskiego, 72, unieważnia dowód osobisty № 159311, wydany przez Dyрекcję P.K.P. w Radomiu.

Marjan Małdachowski z Teresina gm. Zmudz unieważnia zgubione świadectwo szkolne, wydane przez Szkołę Powszechną im. St. Staszica w Chełmie.

Do akt. Nr. Km. 793 — 794 1933 r.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Hrubieszowie i rewiru, mający kancelarię w Hrubieszowie, na zasadzie art. 602 K. P. C. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 29 stycznia 1934 r. od godz. 10 rano w folw. Siedlisko gm. Grabowiec pow. hrubieszowsk. w pierwszym terminie odbywać się będzie licytacja ruchomości, należących do Józefa Tuszowskiego, zamieszkałego w folw. Siedlisko, składających się z 2 koni wyjazdowych (wałach i gniady) i bryczki, a oszacowanych na ogólną sumę 750 zł.

Spis rzeczy i ich poszczególny szacunek przejrzane być mogą w dniu licytacji.

Hrubieszów, dnia 13 stycznia 1934 r.

Komornik sądowy
J. Czarnecki.

Do aktu Nr. Km. 894 1933 r.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Hrubieszowie i rewiru, mający kancelarię w Hrubieszowie, na zasadzie art. 602 K. P. C. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 31 stycznia 1934 r. od godz. 10 rano w maj. Strzelce, gm. Białopole pow. hrubieszowsk. odbywać się będzie licytacja ruchomości, należących do Izabelli Wydzdżyny, zamieszkałej w maj. Strzelce, składających się z 2 stert pszenicy jarej (mniejszej i większej) a oszacowanych na ogólną sumę 2376 zł.

Spis rzeczy i ich poszczególny szacunek przejrzane być mogą w dniu licytacji.

Hrubieszów, dnia 13 stycznia 1934 r.

Komornik sądowy
J. Czarnecki.

Do akt. Nr. Km. 866, 1072 1933 r.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Hrubieszowie i rewiru, mający kancelarię w Hrubieszowie, na zasadzie art. 602 K. P. C. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 5 lutego 1934 r. od godz. 8 rano w folw. Obrowiec gm. Moniatycze, pow. hrubieszowskiego odbywać się będzie licytacja ruchomości, należących do Kazimierza Kryckiej, zamieszkałej w folw. Obrowiec, składających się ze sterty pszenicy jarej, sterty pszenicy zimowej, sterty pszenicy jarej i zimowej po połowie, 6 stert żyta sterty, owsa sterty jęczmienia, 2 stert siana, wagi około 300 metr. i 2-ej połowy stert pszenicy (pierwsza pod lasem, 2-ga na Wincentówce), a oszacowanych na ogólną sumę 13160 zł.

Hrubieszów, dnia 29 grudnia 1933 r.

Komornik sądowy
J. Czarnecki.

Do akt. Nr. Km. 837 - 840 — 1933 837, 895 i 917 / 33

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Hrubieszowie i rewiru, mający kancelarię w Hrubieszowie, na zasadzie art. 602 K. P. C. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 25 stycznia 1934 r. od godz. 9 rano w maj. Starzeń—Rogalin gm. Horodło pow. hrubieszowsk. odbywać się będzie licytacja ruchomości, należących do Wincentyny Rulikowskiej zamieszkałej w maj. Starzeń - Rogalin, składających się z 2 stert żyta i 3 stert rzepaku a oszacowanych na ogólną sumę 4120 zł.

Spis rzeczy i ich poszczególny szacunek przejrzane być mogą w dniu licytacji.

Hrubieszów, dnia 12 stycznia 1934 r.

Komornik sądowy
J. Czarnecki.

Za Komitet Redakcyjny:

Michał Kińcozyk
Antoni Pikulski

Wydawca w imieniu T-wa Wydawniczego, kierownik Administracji i redaktor odpowiedzialny: Bronisław Kwiatkowski